

מסורת הש"ם

א [וחולין ל: מד.], ב [וחולין קלנ: ט"ש], ג [שם ט"ש] שם וע"ש שהא רבה בר בר מנה, ד [שבת קיד. עירובין לט.], ה [ש"א שקיל, ו] ביצ דף טו., ז [וגיר העירון גולחין, ח] [וימלא לז: ט.], ט [וחולין מד.], י [רי"ה דף ת. יומא דף כג. ודף פז.], יא [ברכות סב., יג לעיל טו. ע"ש ב"ק גב., יח] תענית כ: ע"ש, יב [יג"ל בחבינתא], יג [יג"ל בחבינתא], יד [יג"ל בחבינתא], טו [מנח"א כח.], טז [ע"י מוס' בסורות ב: ד"ה שמה ומוס' בסהדין כג: ד"ה אסור], יז [ע"י מוס' עירובין כג. ד"ה אי לימא],

גליון הש"ם

גמ' שאל רבי את ר' יהושע ב"ב. ע"י בי"ב דף קיג ע"א מור"ח ומנו בזה: שם להסתכל בצלם. דוקא להסתכל בו ביותר ולהתבונן בו בללמו ובלעמו לא להיא בעלמא שרי. מ"א ספי' רכס:

הגהות הב"ח

ב [גמ' ולא אכלתי מבמהה שלא הורמו מתנותיה ולא ברכתי לפני בהן דלמר רבי יתח: ג] שם שרי ליה מריה לכל מאן: [דש"י ד"ה הכאלי וכו' במהה כלימאר אין טוי: ד"ה ת"ם] ד"ה אין אוכלין וכו' ושמו וגגו בני כניסמא:

הגהות הגר"א

א [גמרא נושא טעם ועובר על פשע למי עובר על פשע למי שנטשא טון קב] שמע הכתוב (מפיו):

לעזי רש"י

פורי"ש [פורייו"ר]. מעור.

מוסף רש"י

גדווי. סמיסוס (של נית רני) העומדים לרדות בחוקק (בי"ב קיד.). כי הוה מוזני ליה. לאכול אללס (וחולין יד.). אתייקורי דמתייקרי ב.י. נכבדין הס כמה שאמי טועד אללס והאלתם היא ואין זו מתנה (שם טה.). כל המעביר על מדותיו. שאינו מקדקק למדוד מדה למעשרים אותו ומנה מומיו והולך לו, כמו (וימא לג.). אין מעבירין על המלות (עירובין יד.). אין מעבירין על האולגין, מניחן והולך לו (ד"ה יד.). מעבירין ממנו כל פשעיו. אין מנה הדין מקדקק אחרי"ה אללס מתמן והולכת (שם). ולא הלכתי. ר' אמות בלא

בני העיר פרק רביעי מגילה

כת.

בי קאמר איהו בשוין. וקשה מאי רבותא והא כתיב וקדשמו לכל דבר שנקדשה ^א לצרך ראשון וי"ל דשוין לאו דוקא אללא כלומר שהכהן נמי תלמיד חכם אלמנס אינו חשוב כמותו ואפי' הכי לא היה רבי פרידא רואה לקרות לפניו וגם לריך לומר דשאר כהנים

היו כפופים לרבי פרידא דאל"כ לא הוי רבותא כדחזין פרק הניזקין (גיטין דף נט. ושם) דרצ הונא לא הוי קרי צכהני אי לאו דרבי אמר ורבי אסי כהני חשיבי דארעא דישראל הוו כייפי ליה ועי"ל דהא דלמר התם דרצ הונא לא הוה קרי צכהני אללא משום דשאר כהני כייפו ליה היינו דווקא בשצמות וי"ט דליכא כינופיא אלל צב' וצה' קורא שפיר בפני כהן אע"ג דלא הוי גדול כ"כ וכדיוקא זה ים צהדיא פרק הניזקין ורבי פרידא לא ראה לקרות צפני כהן אפילו צב' וצה' ורש"י פירש דהכא מיירי בצרבת המזון וה"ג משמע לישנא דלא צרכתי מדלג קאמר ולא קריתי וצרכת המזון לא נתקן להן משום דרבי שלום ואפי' הכי לא היה רואה רבי פרידא לצרך צפני הכהן: **תירתי** **אי דלא עבדי** שותפות עם הכותי. אפי' ענין שאינו יכול לצא לידי צצועה ואפילו יחול עליו צצועה יפטרנו דשרי צשאר צני אדס אפי"ה לא היה רואה לעשות ^א:

ועוד א"ר יהודה בית הכנסת שחרב. קשה מאי ועוד דהא לעיל הוה מקיל טפי מחכמים והכא הוה מחמיר ואס כן מאי ועוד וי"ל דקאי אהא דלמר ר' יהודה ברישא מוכרין אותו לשס חצר ודוקא לשס חצר קאמר אלל סתם אינה יורדת מקדושתה והיינו ועוד דלמר ר' יהודה כלומר ועוד חומרא אחרת מלמד הראשונה ^א:

אין אוכלין ואין שותין בהן. והא דלמר צריס ערצי פסמים (פסמים דף קא. ושם) דלורחין אלכלו ושמו ^ד צבי כנישמא רואה לומר צחדר הסמוכה לצית הכנסת: צמי

דכתיב ^א שונא מתנות יחיה ר' וירא כי הוו משדרי ליה מבי נשיאה לא הוה שקול כי הוה מוזני ליה אויל אמר אתייקורי דמתייקרי בי ולא עמדתי על מדותי ^א דאמר רבא ^ב כל המעביר על מדותיו מעבירין ממנו כל פשעיו שנאמר ^א ^א נושא עון ועובר על פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע ^א שאל רבי את ר' יהושע בן קרחה במה הארכת ימים א"ל קצת בחיי אמר לו רבי ^א תורה היא וללמוד אני צריך ^א ל מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע דאמר ר' יוחנן אסור לאדם

להסתכל בצלם דמות אדם רשע שנאמר ^א לולא פני יהושפט מלך יהודה אני נושא אם אביט אליך ואם אראך ר"א אמר עיניו כהות שנאמר ^א ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות משום דאסתכל בעישו הרשע והא גרמא ליה ^א והאמר ר' יצחק לעולם אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך שהרי אבימלך קלל את שרה ונתקיים בזרעה שנאמר ^א הנה הוא לך כסות עינים אל תקרי כסות אלא כסיית עינים הא והא גרמא ליה רבא אמר מהכא ^א שאת פני רשע לא טוב בשעת פטירתו א"ל [רבי] ברכני א"ל יהי רצון שתגיע לחצי ימי ולכולהו לא אמר לו הבאים אחרריך בהמה ירעו אבוה בר אידי ומנימין בר אידי חד אמר תיתי לי דלא אסתכלי בכותי וחד אמר תיתי לי דלא עבדי שותפות בהדי כותי ^א שאלו תלמידיו את ר' זירא במה הארכת ימים אמר להם מימי לא הקפדתי בתוך ביתי ולא צעדתי בפני מי שגדול ממני יולא הרהרתי במבואות המטונפות ולא הלכתי ד"א בלא תורה ובלא תפילין הולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי ולא ששתי בתקלת חבירי ולא קראתי לחבירי ^א (בחבינתו) ואמרי לה ^א (בחבינתו): **מתני'** ועוד א"ר יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בתוכו ואין מפשילין בתוכו חבלים ואין פורשין לתוכו מצודות ואין שומחין על גגו פירות ואין עושין אותו קפנדריא שנאמר ^א והשמותי את מקדשיכם יקדושתן אף כשהן שוממין עלו בו עשבים לא יתלוש מפני עגמת נפש: **גמ'** ת"ר ^א בתי כנסיות אין נוהגין בהן קלות ראש אין אוכלין בהן ואין שותין בהן ואין

עין משפט
נר מצוה

בו א מיי פ"ט מהל' צבורים הל' יד [טוש"ע י"ד סימן סא סעיף ה:].
ב [טוש"ע ל"ח סימן רא סעיף ב וזמנ"א שם]:
בח ג מיי פ"צ מהל' משונה הלכה י [ופ"ו מהלכות דעות הלכה יז] טוש"ע ל"ח סי' מרו סעיף א צה"ה:
בב ד מיי פ"ג מהל' ק"ש הל' ד טוש"ע ל"ח סי' פה ס"ב:
ל ה מיי פ"ד מהל' ת"ת הל' ט טוש"ע י"ד סי' רמו סעיף ט [וטוש"ע ל"ח סימן קנא סעיף ג]:
לא ו מיי פ"ח מהל' תפלה הלכה יא סגו עשין יט טוש"ע ל"ח סי' קנא סעיף י:
לב ז מיי שם הלכה ו טוש"ע שם סעיף א:

תורה אור השלם

- וחטאי חומי נפשו קל משנאי אָדבּוּ טוּן: משלי ח לו
- את הדבש אָדוּד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: במדבר כח ד
- עבר ביהו בצרע בצע אשונא מתנת ידודה: משלי טו כו
- מי אל כבוד נשא עון ועבר על פשע לשארת נחלתו לא יחזיק לעד אפוי כי יתן חסד הווא: מיכה ז יח
- ויאמר אלישע חי יי צבאות אִשֶׁר עֲמַדְתִּי לפניו כי לולי פני יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵינִי נִשָּׂא אִם אֲבִיט אֵלֶיךָ וְאִם אֶרְאֶךָ: מלכים ב ג יד
- ויהי כי זקן יצחק ותבדין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדול ויאמר אליו בני יהואמר אליי הנני: בראשית כ א
- ולשרה אמר הנה נתיי אלך כסף לאחייך הנה הוא לך כסות עינים לכל אִשֶׁר אֶתְּךָ וְאֵת כל נקבתו: בראשית כ טז
- שאת פני רשע לא טוב להטות צדיק במשפט: משלי יח ה
- ונתתי את עריכם הַרְבֵּה וְהִשְׁמֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אֶרְיֵחַ בְּרִיחַ נִיחֻחֲכֶם: ויקרא כו לא

רבינו חננאל

עד מחני' ופשוטות הן. מתני' ועוד אמר ר' יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בו ואין מפשילין לתוכו חבלים ואין פורסין בתוכו מצודות ואין שומחין על גגו פירות ואין עושין אותו קפנדריא. שני' והשימותי את מקדשיכם קדושתן בהן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש מפני עגמת נפש. ת"ר בתי כנסיות אין נוהגין בהן קלת ראש, אין אוכלין ואין שותין

תורה. דכל עשמא הוה גריס (תענית ב.), בחבינתו. כמו (גיטין פת). חמיט אבות בגיטין עד ר' זריות (תענית שם).